

JAARVERSLAG
STICHTING EXAMINERING VOMES
2023

Rapportnummer:	4EVO-SEC.16990.R
Auteur:	secretariaat en examencommissie
Autorisatie:	bestuur
Projectcode :	4EVO-SEC
Datum:	1 juli 2024
Status:	definitief

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

INLEIDING	3
1. ORGANISATIESTRUCTUUR	4
1.1 Bestuur	4
1.2 Examencommissie	5
1.3 Werkkamers OOO en Spring- en schietmeesters	5
1.4 Praktijkexaminatoren en correctoren	6
1.5 Secretariaat	6
2. INTERNE EN EXTERNE AUDITS (TÜV NEDERLAND)	7
3. WERKPROGRAMMA EXAMINERING VOMES	8
3.1 Itembank en examenmiddelen	9
4. AFGENOMEN EXAMENS 2023	10
4.1 Afgegeven verklaringen positief resultaat	10
4.2 Inzien van examen en bezwaarprocedure	12
4.3 Evaluaties van theorie en praktijkexamens	12

INLEIDING

Voor u ligt het Jaarverslag van de Stichting Examinering VOMES over het jaar 2023.

Sinds 2021 is Stichting Examinering VOMES de Examen-Instelling die de toetsing uitvoert voor inschrijving in het Register VOMES. Vanaf het begin is er door de medewerkers van de Stichting Examinering VOMES hard gewerkt om de toetsing van kandidaten op een adequate en juiste wijze uit te voeren en daarmee het registreren van gekwalificeerde personen in het VOMES register te borgen. Voor een onafhankelijke, betrouwbare en valide controle op de uitvoering van onze taken heeft Stichting VOMES aan TÜV Nederland opdracht gegeven te beoordelen of de examens die door ons worden afgenomen en de procedures die worden gevolgd voldoen aan alle geldende eisen.

In dit jaarverslag leest u meer over de structuur van onze organisatie en de werkzaamheden van de examencommissie, werkkamers en het bestuur. In het jaarverslag is ook informatie opgenomen over het aantal examens dat is afgenomen en Verklaringen positief examenresultaat die zijn afgegeven. Ook wordt er verslag gedaan van ingediende bezwaren en klachten.

Het jaar 2021 was het jaar waarin de examinering is gestart en er is sindsdien hard gewerkt om de examinering te verbeteren op zowel inhoud als vorm. Wijzigingen in exameninhoud en het toetsen van kandidaten zijn voor een gedeelte al geïmplementeerd of zullen worden ingevoerd en beslag gaan krijgen in de loop van het komende jaar. Meer informatie hierover kunt u ook vinden in de Nieuwsbrieven van de Stichting en op onze website. Het Registratieschema is gewijzigd en in concept naar het Ministerie SZW gezonden en zal naar verwachting in het lopende jaar worden gepubliceerd in de Staatcourant. Stichting VOMES heeft interpretatiedocumenten vastgesteld bij het Registratieschema op basis waarvan examinering plaatsvindt. Ook is de Examencommissie als lid in de Expertraad van Stichting VOMES vertegenwoordigd waarmee wordt bijgedragen aan representatieve examinering gericht op de beroepscontext op alle competentie niveaus.

In 2023 zijn in totaal ruim 800 examens afgenomen op 7 competentieniveaus. Het merendeel van de personen die zijn geslaagd zullen aansluitend bij Stichting VOMES verzoeken om geregistreerd te worden in het VOMES register. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke eisen voor het werken met ontplofbare stoffen en/of het beroepsmatig opsporen van ontplofbare oorlogsresten. Het is onze missie om eraan bij te dragen dat het werken met ontplofbare stoffen en het opsporen van ontplofbare oorlogsresten op een veilige en verantwoorde wijze wordt uitgevoerd.

Ik wens u veel leesplezier met ons jaarverslag,

Guus van Vessem
Onafhankelijk voorzitter

1. ORGANISATIESTRUCTUUR

In dit hoofdstuk wordt de organisatiestructuur van de Stichting VOMES Examinering kort beschreven.

1.1 Bestuur

De Stichting VOMES Examinering is opgericht in maart 2020. Volgens de statuten bestaat het bestuur van de stichting uit ten minste drie bestuurders / natuurlijke personen, waaronder een onafhankelijke voorzitter en een afgevaardigde van Stichting VOMES. De bestuurders worden benoemd en ontslagen door het bestuur. Het bestuur kiest uit zijn midden een secretaris en penningmeester. Deze functies kunnen overigens door één persoon worden vervuld.

De bestuurssamenstelling in 2023 was:

- de heer G. van Vessem (onafhankelijk bestuursvoorzitter);
- de heer H. van der Linden (afgevaardigde uit Stichting VOMES; secretaris)(tot eind december 2023);
- de heer N. de Galan (penningmeester).

De hoofdtaken van het bestuur zijn: het benoemen van leden van de examencommissie, werkkamers en examinatoren, het afgeven van verklaringen positief examenresultaat, het financieel beheer en het voorzien in een bezwaar en/of geschillenregeling. Het bestuur wordt daarbij bijgestaan door het secretariaat. Het bestuur heeft in 2023 viermaal vergaderd. Daarnaast vindt zeer regelmatig informele en/of schriftelijke afstemming plaats.

Het bestuur werkt intensief samen met de Examencommissie. Op meerdere vlakken is de samenwerking om tot goede besluiten te komen opgezocht. Te denken valt onder andere aan de praktijktoetsing van de Schiet- en Springmeesters.

Om de afstemming tussen examencommissie, het bestuur van Stichting VOMES Examinering en de registratiekamer van Stichting VOMES te verbeteren en een aantal acties projectmatig op te pakken, is in 2023 een operationeel overleg voorgesteld en opgestart waarin er vertegenwoordiging is vanuit de examencommissie, het bestuur en het secretariaat. De frequentie van overleg is gepland elke 6 weken in 2024. In dit overleg worden operationele zaken besproken die zo nodig ter goedkeuring voorgelegd kunnen worden aan het bestuur of de examencommissie. De voorzitter van de examencommissie zal vanaf 2024 bij elke bestuursvergadering gaan aansluiten.

1.2 Examencommissie

Examens worden afgenomen door of onder verantwoordelijkheid van de examencommissie. De examencommissie wordt conform de statuten benoemd door het bestuur. De examencommissie bestaat uit ten minste drie personen. De leden van de commissie hebben de deskundigheid op het gebied van explosieve stoffen, ontplofbare oorlogsresten en examinering. De examencommissie wordt bijgestaan door het secretariaat. De examencommissie stelt op basis van haar onafhankelijkheid de examens op met inachtneming van de hiertoe geldende voorschriften.

De hoofdtaken van de examencommissie zijn:

- vaststellen van examenreglementen en inschrijvingsprocedures;
- vaststellen van itembanken en examenprotocollen;
- (doen) Vaststellen van examens;
- (doen) Afnemen van theorie-examens en praktijkexamens;
- Corrigeren van examens;
- vaststellen van examenuitslagen;
- behandelen van bezwaarschriften.

In 2023 bestond de examencommissie uit de volgende personen:

- de heer H. Kok (voorzitter, onderwijskundige);
- de heer J. Fiers (deskundige op het gebied van OOO en voorzitter werkkamer OOO);
- de heer L. Berghmans (onderwijsdeskundige en voorzitter werkkamer Spring- en schietmeesters);

De examencommissie heeft in 2023 vijfmaal vergaderd. Verder is de examencommissie regelmatig per mail geconsulteerd en zijn besluiten buiten de vergadering genomen. Op het handelen en de besluitvorming van de examencommissie is het Reglement van de examencommissie (EXA-VOMES.004) van toepassing, alsook het Algemeen Examenreglement (EXA-VOMES.006).

1.3 Werkkamers OOO en Spring- en schietmeesters

Onder de examencommissie fungeren twee werkkamers als adviserende en uitvoerende organen. Vanuit de werkkamers komen adviezen met concrete voorstellen voor de theorie- en praktijkexamens. Indien de adviezen en aanpassingen betrekking hebben op de examendocumenten dan kan het bestuur deze op advies van de examencommissie vaststellen. Indien het wijzigingen betreffen die vastgelegd zijn in de Interpretatie-documenten dan dienen deze door de Expertraad van de Stichting VOMES vastgesteld te worden.

1.4 Praktijkexaminatoren en correctoren

De examencommissie heeft in 2021 twaalf praktijkexaminatoren OOO aangesteld. In 2023 zijn er geen nieuwe benoemingen OOO geweest omdat de examinatorenpoole nog voldoende bezet was. Eind 2023 zijn alle praktijkexaminatoren opnieuw benoemd onder de voorwaarde dat zij geregistreerd zijn en blijven. Voor de S-werkvelden zijn 4 praktijkexaminatoren benoemd die als assessor bij de portfoliogesprekken werkzaam zijn.

Reglementair (volgens EXA-VOMES.007a) worden praktijkexaminatoren benoemd door het bestuur op voordracht van de Examencommissie voor een periode van 3 jaar. Op de website van de stichting (zie www.vomes-examinering.nl/over-de-stichting/praktijkexaminatoren/) staat een actueel overzicht van examinatoren.

De voorwaarden en eisen aan de praktijkexaminator staan beschreven in EXA-VOMES.007a. Praktijkexaminatoren zijn verplicht om jaarlijks deel te nemen aan de harmonisatiedag. In 2023 heeft deze op 27 juni plaats gehad. Van deze bijeenkomst is een verslag opgesteld. Afwezige examinatoren zijn op een later moment bijgepraat door de voorzitter van de examencommissie.

Voor het vooraf en beoordelen van de theorie-examens en achteraf corrigeren van de theorie-examens zijn correctoren aangewezen. Voor de S-werkvelden zijn dat in 2023 de heren H. Kok en L. Berghmans. Voor het OOO-werkveld zijn dat in 2023 de heren J. Fiers en D. Hensing. Voor de correctoren is in 2023 gestart met het digitaliseren van het correctieproces hetgeen in 2024 een verdere uitrol krijgt voor de andere organen binnen de stichting.

1.5 Secretariaat

Door het bestuur is MiSa advies b.v. ingeschakeld als secretariaatsvoerder. Hier wordt onderscheid gemaakt in de werkzaamheden voor de algemene secretariaatsvoering en werkzaamheden voor het afnemen van examens.

De secretariaatsvoering omvat in hoofdzaak de volgende werkzaamheden:

- begeleiding bij de ontwikkeling en evaluatie van documenten, reglementen en procedures;
- voorbereiden, uitvoeren en notuleren van vergaderingen van bestuur en examencommissie en uitvoeren van acties;
- verzorgen van de financiële administratie van de Stichting;
- beheer van de website van de Stichting;
- overige secretariaatsvoering.

Het afnemen van examens bestaat uit de volgende werkzaamheden per examenonderdeel, onder aansturing en verantwoording van de examencommissie:

- verwerken van exameninschrijvingen;
- planning, organisatie en voorbereiding van examens;
- samenstellen van examenopgaven / opdrachten op basis van examendatabank in overleg met de examencommissie;
- afnemen en corrigeren van de (meerkeuze) examens;
- verwerken van examenuitslagen en het opmaken en beheren van verklaringen van positief resultaat.

2. INTERNE EN EXTERNE AUDITS (TÜV Nederland)

De examinering geschiedt onder de verantwoordelijkheid van de registratie-instelling Stichting VOMES. In de overeenkomst tussen Stichting VOMES en Stichting Examinering VOMES waarin laatstgenoemde als examen-instelling wordt aangewezen zijn bepalingen opgenomen voor onafhankelijk toezicht.

Stichting VOMES heeft in dat kader aan TÜV Nederland opdracht gegeven om te beoordelen of Stichting Examinering VOMES voldoet aan de eisen van het Registratieschema en de overeenkomst tussen Stichting VOMES en Stichting Examinering VOMES. De eerste onafhankelijke beoordeling heeft plaatsgevonden op 3 juni 2022.

Interne audits voor de praktijkexamens worden ontwikkeld door de examencommissie en in de tweede helft van 2023 uitgevoerd. De interne audit voor theorie examens en kantoor zijn in mei 2022 al uitgevoerd en worden in 2024 herhaald.

3. WERKPROGRAMMA EXAMINERING VOMES

Halfjaarlijks wordt door het bestuur, in overleg met de Examencommissie, een Werkprogramma Examinering VOMES vastgesteld. Dit programma heeft tot doel om tot een gestructureerde en systematische evaluatie en continue verbetering van de examenstructuur te komen, binnen het daarvoor beschikbare budget. Over de voortgang van het Werkprogramma wordt regelmatig (minimaal 1 keer per halfjaar) gerapporteerd aan bestuur door de Examencommissie.

De acties omvatten deels reguliere werkzaamheden en deels projectmatige zaken. Een belangrijk deel van de acties uit het werkprogramma worden voorbereid / uitgevoerd door de Werkgroep Examinering OOO en de Werkgroep S werkvelden (spring- en schietmeesters). Daarnaast worden acties uitgevoerd door het secretariaat en de Examencommissie. Besluitvorming, bijvoorbeeld wijziging van documenten in beheer van Stichting Examinering VOMES, vindt uiteindelijk plaats door de examencommissie en/of het bestuur (afhankelijk van type document / besluit).

De Examencommissie is in algemene zin verantwoordelijk voor het organiseren en verrichten van die activiteiten die nodig zijn voor het afnemen van examens. In 2020 zijn daartoe de belangrijkste reglementen vastgesteld. Met het secretariaat en examenleiders is daarom regelmatig afstemming en overleg. De belangrijkste werkzaamheden in 2023 in het kader van het werkprogramma waren:

- Beheer van databank met examenvragen en –opdrachten, inclusief een correctiemodel.
- Behandeling van op- en aanmerkingen op examenvragen, vooral naar aanleiding van evaluaties van kandidaten.
- Onderhoud (examenvragen worden regelmatig geëvalueerd op helderheid en juistheid en zo nodig aangepast) en uitbreiding van de examenvragenbank.
- Aanscherpen en verfijnen van de praktijktoetsing, inclusief beoordeling, voor de S werkvelden.
- Vertalen van de itembank en interpretaties op aanvraag voor buitenlandse kandidaten.
- Organiseren van Harmonisatiedag voor praktijkexaminatoren en werkkamerleden.
- Evaluatiegesprekken met praktijkexaminatoren.
- Afstemmingoverleg met Bestuur en Expertraad.
- Inhoudelijke adviezen geven aan de Expertraad van Stichting VOMES met betrekking tot interpretatiedocumenten
- Inhoudelijke bijdragen leveren aan het project Tranche 1 en 2 dat wordt uitgevoerd binnen Stichting VOMES. Het project heeft tot doel het registratieschema te verbeteren.

3.1 Itembank en examenmiddelen

Er is een itembank in beheer van de Stichting Examinering VOMES die wordt onderhouden door de examencommissie. Daarin zitten ruim 1500 theorie vragen en 675 OOO-gegevenskaarten voor de praktijk en identificatie examens.

De werkkamers adviseren de examencommissie over inhoudelijke wijzigingen. De examencommissie stelt de voorstellen voor wijziging vast. De itembank en OOO-gegevenskaarten worden regelmatig geëvalueerd. Tevens worden door opmerkingen van examenkandidaten regelmatig kleinere wijzigingen aangebracht. Voor de praktijkexamens OOO zijn diverse werkformulieren beschikbaar die online inzichtelijk zijn op de website ter voorbereiding op het examen. Voor het praktijkexamen worden (veiliggestelde) OO ter beschikking gesteld en de nodige praktische hulpmiddelen. De kandidaat dient zelf apparatuur, laptop en software mee te brengen. Het terrein is in 2023 aangevuld met een militaire container van waaruit gewerkt kan worden en de OO artikelen uit de opslag gehaald worden.

4 AFGENOMEN EXAMENS 2023

Dit hoofdstuk bevat informatie over het aantal afgelegde examens en de examenresultaten in 2023.

4.1 Afgegeven verklaringen positief resultaat

In de tabellen 4.1.1 tot en met 4.1.10 is een schematisch overzicht opgenomen van het aantal afgegeven verklaringen in 2023 en de resultaten (geslaagd, herkansing en gezakt)

Het betreft het werkelijk aantal afgegeven verklaringen in een kalenderjaar als gevolg van het door de kandidaten met goed gevolg afronden van de examenprocedure. De genoemde aantallen sluiten daardoor niet naadloos aan op de informatie in de volgende paragraaf, betreffende de examenresultaten (geslaagd, aantal herkansingen en niet afgerond). Daar betreft het namelijk de examenresultaten gekoppeld aan het kalenderjaar waarin de kandidaat is aangemeld. Daartussen bestaat enig verloop, aangezien het regelmatig voorkomt dat een kandidaat in een bepaald jaar wordt aangemeld en dat pas het jaar daarop de examenprocedure wordt afgerond.

Ter toelichting op de twee laatste kolommen uit de tabellen wordt het volgende opgemerkt. In de laatste kolom staat het aantal kandidaten weergegeven die niet binnen een periode van 12 maanden na de exameninschrijving het examenproces heeft afgerond (cf. artikel 4.5 van het Algemeen Examenreglement). Onder geslaagd na herkansing vallen kandidaten die voor één of meerdere examenonderdelen na één of meerdere herkansingen zijn geslaagd

Tabel 4.1.1: afgegeven verklaringen Basiskennis OOO

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	384	416	354	30	32
2022	416	457	391	25	41
2023	461	494	430	31	27

Tabel 4.1.2: afgegeven verklaringen Assistent deskundige OOO

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	75	76	59	15	1
2022	80	83	67	13	3
2023	44	59	37	7	11

Tabel 4.1.3: afgegeven verklaringen Deskundige OOO

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	15	15	9	6	0
2022	16	18	10	5	2
2023	11	12	9	2	1

Tabel 4.1.4: afgegeven verklaringen Senior Deskundige OOO

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	24	26	17	5	2
2022	29	29	15	14	0
2023	56	59	36	20	3

Tabel 4.1.5: afgegeven verklaringen Basiskennis VOMES

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	114	118	113	1	4
2022	11	12	10	1	1
2023	35	35	35	0	0

Tabel 4.1.6: afgegeven verklaringen Schietmeester

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	4	18	3	1	14
2022	6	20	5	1	14
2023	8	11	8	0	2

Tabel 4.1.7: afgegeven verklaringen Springmeester 1

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Tabel 4.1.8: afgegeven verklaringen Springmeester 2

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Tabel 4.1.9: afgegeven verklaringen Springmeester Industriële Reiniging

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	4	10	3	1	6
2022	5	7	3	2	2
2023	3	6	2	1	3

Tabel 4.1.10: afgegeven verklaringen Springmeester onder water

Jaar	Totaal	Aantal aanmeldingen	Geslaagd in één keer	Geslaagd na herkansing(en)	Geen verklaring
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0

Opvallend is dat er voor het zogenaamde S-werkveld (springmeesters en schietmeesters) slechts een beperkt aantal verklaringen zijn afgegeven. De praktijkexamens zijn in 2022 van alleen een beoordeling van het portfolio, omgezet naar een beoordeling van het portfolio met aanvullend een portfoliogesprek. Het inplannen van de portfoliogesprekken vraagt veel communicatie gezien meerdere kandidaten vanuit het buitenland komen en niet snel kunnen schakelen als een vlucht uitvalt.

4.2 Inzien van examen en bezwaarprocedure

Conform artikel 9.1 van het examenreglement kunnen kandidaten het examenwerk inzien op het secretariaat. Degene die hierom verzoekt kan vragen dat bij het inzien ook een lid van de examencommissie aanwezig is. Een dergelijk verzoek wordt in beginsel gehonoreerd.

In 2023 is door 4 kandidaten/ of vertegenwoordigers van kandidaten het examen ingezien. Vragen en opmerkingen van kandidaten die uit deze inzagen voortkomen zijn voorgelegd aan de werkkamer OO. Daarop zijn kleine tekstuele zaken aangepast op de vraagstelling van de betreffende vragen uit de itembank. Veelal wordt een algemene en korte impressie gegeven van de gemaakte fouten, zonder dat daarvoor een volledige inzage wordt aangevraagd. Daarmee zijn kandidaten vaak al voldoende geholpen. Één inzage heeft geleid tot een herbeoordeling waarna de kandidaat is geslaagd. Deze herbeoordeling is ambtshalve ook toegepast voor de andere kandidaten van dat examen.

In het examenreglement is een regeling voor bezwaar opgenomen. In de verslagperiode is tweemaal bezwaar aangetekend tegen een examenuitslag. De Examencommissie onderzoekt het bezwaar grondig. Waar gewenst vindt een mondelinge toelichting/ gesprek plaats tussen examencommissie en Beide bezwaren zijn ongegrond verklaard en de kandidaten hebben de beslissing van de Examencommissie ontvangen. Er is in de verslagperiode geen beroep aangetekend.

Er is geen klacht ingediend. De examencommissie betracht elke foutieve beeldvorming wat tot een klacht kan leiden spoedig na de melding in evaluatieformulieren te benaderen en bespreken met de kandidaat.

4.3 Evaluaties van theorie en praktijkexamens

De examencommissie maakt elk kwartaal een verslag over de examenaanmeldingen en de examenresultaten het achterliggende kwartaal en hoe de kandidaten hun examen hebben gevonden en geëvalueerd. Dit wordt elk kwartaal besproken in de examencommissie.

Kandidaten krijgen bij elk examen (onderdeel) een evaluatieformulier. Indien een evaluatie na een examen direct om aandacht en feedback vraagt dan wordt dat allereerst schriftelijk opgenomen met de examencommissie en zo nodig worden de werkkamers om advies gevraagd.

Voor het theorie-examen worden een 4 tal vragen gesteld met subvragen. Er kan een score van 1 tot 6 aangevinkt worden waarbij 1 zeer ontevreden staat en 6 zeer tevreden. Gemiddeld wordt er tussen de 4,0 en 6,0 gescoord met een enkele uitschieter. Hetgeen gelezen kan worden als een voldoende tot goed.

Een belangrijke bevinding is dat kandidaten aangeven dat de tekeningen bij het theorie examen soms wat onleesbaar zijn geworden. Tevens is er wat onvrede over het niet digitaal afnemen van de theorie examens.

Voor de praktijkexamens is een vergelijkbare vragenlijst opgesteld waarbij de gemiddelde scores tussen de 4,0 en 5,5 liggen. Hetgeen gelezen kan worden als ruim voldoende. De her activatie van de beschikbaarheid van de webtool is nog niet voor alle kandidaten duidelijk geweest.